

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
GRAD LABIN
Gradonačelnik
Klasa: 021-05/18-02/31
Urbroj: 2144/01-01-18-2
Labin, 24. svibanj 2018.

VIJEĆNICIMA GRADSKOG VIJEĆA
- svima -

PREDMET: Vijećničko pitanje – odgovor, daje se

Vijećnik Gradskog vijeća Grada Labina Daniel Mohorović (SDP) je na 12. sjednici Gradskog vijeća Grada Labina održanoj 22. svibnja 2018. godine postavio vijećničko pitanje i to u ime Kluba vijećnika SDP-a i pita:

„Prihvaća li Grad Labin inicijativu SDP-a Labina da se revalorizira uloga i značaj Giuseppine Martinuzzi?

Obrazloženje

Klub vijećnika SDP-a u Gradskom vijeću Labina i Socijaldemokratski forum žena SDP-a Grada Labina upućuje Gradskom vijeću Labina

P O D S J E T N I K

o razlozima društveno opravdane potrebe većeg uvažavanja i valorizacije djelovanja naše sugrađanke :

GIUSEPPINE MARTINUZZI (1844.-1925.)

Rođena u kući upravo u blizini gradske vijećnice, posvetila je svoj život djelovanju u prosvjeti, kulturi , publicistici, prozi, pjesništvu, angažmanu na socijalnim i ekonomskim pitanjima, zagovarajući poštivanje ljudskih prava i socijalne pravde. Ti principi i vrijednosti se danas nazivaju demokratskim vrednotama u društvenim zajednicama i međunarodnim odnosima. Te vrednote i odnose neophodnima u suvremenom svijetu definirali su Ujedinjeni narodi 1948. godine u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima.

Kada se usporede zalaganja G. Martinuzzi i odredbe Opće deklaracije OUN –a uočava se velika podudarnost u opredjeljenjima što svjedoči da je naša sugrađanka bila povijesni vjesnik društvenih vrednota kao demokratskih standarda suvremenih civilizacijskih društava.

O tome nedvojbeno svjedoče sljedeći uvidi i usporedbe između Deklaracije OUN-a i uvida u zapise G. Martinuzzi :

Ujedinjeni narodi 1948.naglašavaju da se „...sva ljudska bića rađaju jednaka u dostojanstvima i pravima ..“ i „ ..da je poštivanje prirođenog dostojanstva, te jednakih sloboda i neotuđivih prava svih članova ljudske obitelji temelj slobode, pravde i mira u svijetu ..“

A Martinuzzi već 1899. javno ističe : „ Da , ono što osjećam svim svojim bićem je potreba za slobodom; slobodu nastojim doseći svim svojim fizičkim i intelektualnim snagama: nedostatak slobode me ponižava i čini nesretnom „ i 1909. „ Čovjek svjestan svojih prava u društvu, zna da se ljudskim slobodama osigurava ljudsko dostojanstvo.“

Opća deklaracija o ljudskim pravima naglašava: „ Svatko ima pravo na život, slobodu i osobnu sigurnost ...svakome pripadaju sva prava i slobode iz ove Deklaracije, bez obzira na razlike bilo koje vrste, kao što su rasa, boja kože , spol, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno porijeklo, imovina, rođenje ili drugi položaj ...“

Rođena Labinjanka već 1900. to jest cca pola stoljeća ranije o potrebi univerzalnosti ljudski prava ističe: „Pravo na život pripada svim ljudima, ne poznaje državne ni političke granice, ni vjerske barijere“ i 1909. „...čovjek koji cijeni vrijednost vlastite slobode zna cijeliti slobodu drugih...“ i „...sloboda izbora za ženu , kao i za muškarce, jednako vrednovan rad za jedne i za druge, to je priznavanje jednakih prava ...“ i „...potrebno je da svatko bude u mogućnosti osnovati vlastitu obitelj...“

1948. Ujedinjeni narodi upućuju „ Svatko bez razlike ima pravo na jednaku naknadu za jednaki rad....“Punoljetni muškarci i žene imaju pravo sklopiti brak i zasnovati obitelj bez ikakvih ograničenja glede rase, nacionalnosti ili vjere ...“

To je samo dio citata (po izvoru Opće deklaracije o ljudskim pravima Generalne skupštine OUN-a od 1948. i publikacije u izdanju Naučne biblioteke Pula iz 1970. Marije Cetina „Giuseppina Martinuzzi,“) koji ukazuju na nedvojbene društvene činjenice o sličnim demokratskim vrijednostima za koje se puno ranije zalagala jedna žena iz labinske sredine i onih koje su proglašene društveno potrebnim i progresivnim u suvremenom svijetu.

Giuseppina Martinuzzi je i simbol naše sredine i zato i zaslužuje i veće uvažavanje!

Zato i predlažemo da se:

1. sanira fasada njene rodne kuće
2. obnovi oronula spomen ploča na toj fasadi
3. Pučkom otvorenom učilištu ili Gradskoj knjižnici kao ustanovama grada dodijeli ime G. Martinuzzi
4. Komunalno poduzeće „1 Maj“ kao gradsko poduzeće zaduži za redovno održavanje njenog grobnog mjesta u Labinu
5. u javnom djelovanju Narodnog muzeja Labin, gdje se nalazi knjižnica koju je Martinuzzi poklonila Labinu, značajnije prezentira taj postav
6. 25.XI. (godišnjica smrti) proglasi Danom prosvjetnih djelatnika Grada i prigodno obilježi u organizaciji Grada Labina.“

ODGOVOR:

Hvala na postavljenom pitanju. Sljedeće 2019. godine navršava se 175. godišnjica rođenja, a Grad Labin namjerava ovu značajnu obljetnicu obilježiti i proslaviti na primjereni, dostojan način, koji predviđa sljedeće glavne manifestacije:

- održavanje stručnog skupa 2. Kulturno – povijesnih susreta u sklopu kojih će se jedna od dvije tematskih cjelina posvetiti Giuseppini Martinuzzi sa sudjelovanjem hrvatskih i talijanskih znanstvenika;
- u tijeku je postupak restitucije dijela Martinuzzijeve ostavštine koja je 1947. godine izdvojena i pohranjena u današnjoj Sveučilišnoj knjižnici Rijeka., o čemu je gradonačelnik zamolbu uputio ministrici kulture Republike Hrvatske.
Iz Giuseppinine ostavštine izdvojeni su svesci 27, 28 i 29, u kojima je pohranjena dokumentacija djelovanju Giuseppine kao učiteljice, spisateljice, pjesnikinje i politički angažirane djelatnice. Tada je bilo opravdano to učiniti jer muzej nije postojao u Labinu (osnovan je 1960.), niti su postojali uvjeti za sigurno čuvanje tog dijela Giuseppinine ostavštine. Danas su uvjeti sasvim drugi, Muzej raspolaže potrebitom sigurnosnom opremom i aparatima, otvoren je za posjetitelje i za istraživače, i može dati na uvid spomenute sveske uz potrebiti nadzor. Stoga smatramo da je došlo vrijeme da knjižnica opet postane ona cjelina kakvom ju je osmislila Giuseppina Martinuzzi. Upravo je zgotovljen detaljan popis građe koja se nalazi u Sveučilišnoj knjižnici u Rijeci.
- U planu je digitalizacija kompletne dokumentacije koju sadrže spomenuti svesci 27-29 i izrada web stranica o Giuseppini Martinuzzi na kojima bi se ta kao i ostala dokumentacija objavila;
- organizacija pokretne izložbe o Giuseppini Martinuzzi

Naravno zacrtane manifestacije ovisit će prije svega o osiguranim sredstvima, pri čemu se nadamo da će osim Grada Labina u njihovom osiguranju sudjelovati i Istarska županija i Ministarstvo kulture.

- TD 1. MAJ d.o.o. Labin ima trajnu obavezu skrbiti o svim spomenicima i spomen obilježjima na području Grada Labina pa tako i o spomeniku Giuseppine Martinuzzi i spomen ploči na njejoj rodnoj kući Oba su mjesta pijeteta i na njima se godišnje polaže cvijeće.
- Grad Labin u vlasništvu rodne kuće Giuseppine Martinuzzi participira u 1/6 djela. Kako se ova zgrada nalazi u zoni starogradske jezgre i ima status zaštićenog kulturnog dobra, svi dosadašnji natječaji za energetska obnovu fasada izuzimaju zgrade koje su pod zaštitom konzervatorskih službi.
- 5. listopada je Svjetski dan učitelja. Prošle godine gradonačelnik Grada Labina po prvi je puta održao prijem za prosvjetne radnike svih škola kako bi ukazao na važnost i zahtjevnost ovog poziva. S tom tradicijom nastaviti će se i u narednom razdoblju
- Ime labinske revolucionarke, pjesnikinje i učiteljice nosi u Labinu Zajednica talijana i pjevački zbor Zajednice talijana, te jedna od najljepših ulica u Starom gradu Labinu. Hvale vrijedna je Vaša inicijativa da ime naše slavne sugrađanke nosi i jedna od ustanova u kulturi, o čemu će Grad Labin u narednom razdoblju pokrenuti javnu raspravu.

GRADONAČELNIK
Valter Glavičić